

mistico viuentes 2 tertio fecerunt se capaces
Ad arg. aut factum de misericordia concurr
 ente ad omnē actum dicendum est qd h̄ v̄m
 est de pena imponenda iuxta condignum.
 secundum magistrū. iij. sen. dis. xlyij. deus
 2 ip̄s damnatis suam misericordiaz oñdit
 quia circa condignum ip̄s punit. Nūq̄ ei
 aliquem tam dure 2 acriter punit qui mato
 rem punitionē demerisset. Sic etiam iude
 forte propter aliqua bona facta in vita miti
 orem penam p̄ requiem pro vna die impo
 sit. nec per aliqua infra ḡta penā taxatā sibi
 gmutauit. **F**eria. iij. post inuocauit.

Quom̄ intrasset

Iesús hierosolimā p̄mota est vniuer
 sa ciuitas. d. quis est h̄. mat. xxi.
Quando incōsuetuz audī uel videtur
 mirant omnes. 2 ex admiratione querunt.
 Nam p̄bi videntes solē 2 lunaz incōsuetē
 eclipsari: mirati sunt. 2 p̄ filosofando cāz
 eius quesierunt. quare. i. metba. dicit. **Q**d
 homines propter admirari inceperunt p̄bi
 Sic etiam filij isrl̄ in deserto fame castigati.
 videntes māna de celo datum ex nouitate
 2 incōsuetudine mirati quesierunt dicen
 tes. manbu. i. quid est hoc. exo. vi. Sic cō
 ius ciuitatem hierosolimā intrasset faciēs
 inaudita miracula. 2 noua opera mirati sūt
 querentes 2 dicentes. quis est hic? **Q**ue
 ritur cum cristus qui est dei filius intrauere
 mundum. hominem suo patri reconciliare:
 quod maximum opus fuit potens homi
 nem ad amorem conuolare. 2 in admirati
 onem incitare. **E**t videt quibusdam docto
 ribus qd inter opera visibilia maximuz op^o
 fuit opus creacionis. qd in sex diebus om
 nia ex nihilo produxit. 2 ex nulla materia
 creaturas. angelos 2 omnia aiantia fecit. 2
 illas creaturas in essentia sustinet ita qd vna
 non pareat nec ledatur. sed maneat vnaq̄q̄
 vt creata est a deo: p̄ter peccatorem qui nō
 manet sicut creatus est a deo innocens. vñd
 inquit magister. ij. sen. dis. xxij. Homo nō
 est talis qualis a deo creatur. Ip̄s enī creat^o
 a deo innocēs 2 sine vicio. Item aliqui res
 putant hoc opus maximum qd ex maxima
 misericordia peccatores sustinet in hoc mū
 do. 2 per gratiam eos ad penitentiaz h̄ vocat
 quod probant sapiē. xi. Post multa mala e
 numerata per que dominus posset occidere

peccatores 2 damnare dicitur. sed miseris
 omnium: qm̄ omnia potes. 2 dissimulas
 peccata hominum propter penitentiam.

Sed in fine cōter cōcordant dicentes
 qd hoc sit maximum opus dei qd vñq̄ fecit:
 facit vel facturū est inter opera visibilia qd
 facta trinitas humanitatem vniuit filio in p̄
 sona quod est maximum opus: quod patet
 per tria maxima. Primum est qd filius dei d̄
 scendit 2 intravit matrem suam salua virgi
 nitate. 2 ita fecit sibi vnam matrem 2 filiaz
 humilimam 2 altissimam. **S**ecundū qd na
 tura diuina fuit simul iuncta cuz natura hu
 mana. 2 ita natura sup̄rema fame fuit hu
 miliata. 2 natura infima. s. humanitas in ge
 nere intellectualium fuit summe exaltata.
Tertium est qd cristus dei filius in vtero ma
 tris faciebat quod facit in trinitate. **I**sta autē
 stupenda 2 admiranda opera 2 noua. decli
 nantur in illis verbis que recitantur a quos
 dam sapiente sub hac forma dicente. Virgo
 2 mater filia tui filij. grandis. humilis alta.
 plusq̄ creatura. te munitus iaz fixus eternū cō
 aliū. **T**u es per quā nostra sublimatur nata:
 quā nobilitasti ventenū factore. qui est dig
 natus tua fieri factura: in tuo ventre iam sie
 tu plenus amore. producēs sp̄m̄ sc̄m̄. mun^o
 dū cōseruās. dū de te fuit natus. sicut flos
 flore. **I**n tribus primo pedibus de
 claratur primū. s. qd x̄ps dei filius in suam d̄
 scendit m̄ez eius salua dignitate. per ma ex
 empla. Primum exemplū est. qd x̄ps venit i ma
 trem virginē sicut radius solis in corp^o mā
 patris. qd sicut radius solis emittit a sole.
 2 vltra p̄grediens retinet eius calorem nec
 corrupendo nec maculando ipsum corp^o mā
 patris: sic verbū quod est dei filius i m̄ez
 virginē descendēs eius nō minuit v̄ginitatē.
Sc̄m̄ exemplū est de rubo moysi. exo. iij.
 Quia sicut rubus igne accendebat. 2 nō cō
 burebatur. ita x̄ps de m̄ze assumpsit carnem
 de qua nascasabat. 2 in eius v̄ginitas nō
 perdebat. **T**ertium exemplū d̄ trib^o pueri i ca
 mio ignis daniel. iij. qd sic ip̄s i camio ignis i
 elusi bābāt 2 eos ignis n̄ ledebat: ita h̄ v̄go
 genuit deū s̄ intacta p̄māsit. **E**t ita vna 2 ca
 dē p̄sona fuit m̄z 2 virgo hūilima 2 altiss
 ma quod est bene admiratione dignū. **F**uit
 inquam filia filij. eo qd ipsa deum habuit p̄
 patre. sicut nos. quia est pater omnium. vt
 dicitur ad ep̄b. iij. **D**emum ipsa fuit et^o m̄z.
 quia ipsum quē genuit ablacauit. vt dicit

augu. Et pro tanto dicitur origines super illo verbo mat. i. Cum etiam desponsata mater iesu. Mater inquit ei? mater immaculata. mater incorrupta. mater intacta. mater eius cui? eius. mater dei. unigeniti. domini et regis omnium plasmatoris et creatoris cunctorum.

Et sequitur paulopus ipsa eadem virgo ipsa mater domini. ipsa et genitrix. ipsa ancilla plasmatio eius. Igitur bene fuit mater filij dei. et filia filij dei et virgo virginis. propter quod creaturarum fuit altissima. et similiter humilima subdens se angelo humiliter respondendo. Ecce ancilla domini. lu. i.

¶ Secundum mirabile quod nos debet commouere. ad amorem quantum ad incarnationem fuit. quod naturam humanam tam sublimiter nobilitauit. eo quod natura humana est coniuncta cum diuina: ut dixit poeta in illis vltimis tribus pedibus. Tu es per quam sublimatur nostra natura. quod etiam notatur per tria stupenda. Primum est. quod natura suprema fuit summe humilitatis. in hoc quod super sit habitum humanitatis. Quod mira dignatio est illa saluatoris. qui celorum continet regnum. quem totus non capit orbis. qui est rex regum et dominus dominantium. in quo sunt omnes thesauri sapientie conditi. qui est ditiarum altitudo pro nobis pauper nascitur et in terra ut egenus peregrinatur.

¶ Secundum stupendum est quod natura infima fuit summe sublimata quia humanitas que in genere intellectualium tenet gradum infimum. taliter fuit ultra fuit ultra omnem creaturam nobilitata. ita ut homo deo fieret equalis: quod certe modicum non existit in mo maxime: quia fecit uterque unum. ad ep. ij. Quando. secundum diuitatez cum humanitate coniungit in natura suppositum. Tertium stupendum est. quod ille qui est dominus omnium: factus est seruus omnium. quia formam serui accipiens ad phil. ij.

¶ Tertium mirabile et maximum est. quod christus in ventre matris trina fecit miranda. et hoc notatur duz dicit poeta in illis vltimis tribus pedibus. s. in tuo ventre iam stetit plenus amor. Primum est. quod ipse filius in dando se miri. ita sibi dedit personam filij. sicut habuit deus. quod idem filius fuit filius dei patris. et virginis marie. Secundum est. quod iste filius exis in utero matris. personam spiritus sancti. quem nunquam desinit spirare. Tertium est. quod ille filius exis in utero virginis conseruabat totum mundum: quia tunc habebat eandem vim conseruatiua cum patre et spiritu sancto. De istis igitur omnibus maximis et non uis mirari oportet. et commoueri ad amorem. quia cum queritur quis est beatus: respondet apoc. xix. Est rex regum: et dominus dominantium. habet formam serui accepit. ut seruus a morte redimeret. Quantum nunc ad euangelium et continuationem eius. bene ostendit ecclesia horrorem iudicij et penam damnatorum. hodie redarguit avaritiam cupidorum mercatorum. Et sunt tres partes euangelij. In prima parte ostenditur quomodo christus venit ad saluandum perditum. ibi. Hic est iesus. In secunda quomodo reprobat et expellit iniusta et dolosa negocia ibi. Et inuenit. In tertia docet relinquere mala. et amare celestia ibi. Et relictis

Quantum ad priam partem circa litteram est sciendum. Quod ueniente iesu in iherusalem secundum aug. in die palmarum. Facta est magna commotio admirationis. propter famam christi de suscitacione lazari de honore christi ipenso: et laude puerorum clamantium et discantium. O s. na. i. obsecro salua. Quare admirauerunt querebant. Quis est hic? s. que potest nos saluos facere. Et populi turbarum qui sequebantur. et eius miracula uiderant. responderet dicentes. Hic est iesus propheta a nazareth. Moraliter spectemus. quod unumquodque ibi prudenter queritur. ubi inuenire non dubitatur. In uanum in igne queritur aqua. et in aqua ignis: in bono malum. et in malo bonum. in crudeli pietatem et in ipso fidelitatem: et unumquodque iuxta suam naturam habet locum. iij. phico. Sic cum deus iuxta d. boe. iij. d. p. lo. sit summus bonum. sicut me pro et iustis. et miseratōes eius siue oia opera eius. sicut ps. In eo nihil nisi bonitatem pietatez inuenire possumus. debemus nos a malis separari et corda nostra ad deum eleuari. pro salute inuocari quod tanto nobis sublimior deus. quanto nostra anima a rebus infimis separatur. ut beatus d. pe. di. ij. facta est ecclesia et e. d. san. gre. sup. ezech. Debemus ergo totaliter nosa mundanis separari. ut sicut sicut pueri innocentes et ihesu inuocari qui est filius dei. et dicat. O sanna obsecramus te ihesu qui es saluator. salua nos. quia Potens es ad liberandum. Promptus es ad iuuandum. Clemens es ad indulgendum.

Dico pro quod ihesus est potens ad liberandum. Non ei angelus nec aliquis sanctus. s. solus ihesus dei filius

potuit erigere p̄cipitū tantū casus. ysa. xix. Clamabūt ad dñm a facie tribulantis 2 mit tet eis p̄puḡtorē 2 saluatāre q̄ liberet eos. Nam dyabol⁹ hoīez seduxerat ad peccan dū. 2 iō sub seruitute dyaboli. hō iuste fuit detentus. iuste q̄dē ex pte hoīs. s̄ iniuste ex pte dyaboli. Sic declarat ansbel. li. Cur de⁹ hō. c. vij. Hō iquit meruerat vt punret: nec ab ylo cōuenient⁹ q̄ ab illo. cui cōserat vt peccatz. Dyaboli vō meritū nullū erat vt punret: imo tanto dyabol⁹ h̄ facebat iniust⁹ quāto nō ad h̄ amore iusticie trahabatur s̄ i stinctu malicie pellabatur. Et iō fm cū iustiz fuit ex pte hoīs. q̄ ipse a dyabulo puniretur s̄ nō fuit iustū ex pte dyaboli. vt hoīez puni ret. **Ab** illa ḡ iniusta seruitute libera uit nos xps morte sua q̄ sol⁹ h̄ facere potuit **Ja**co. iij. Unus est enī legislator 2 iudex q̄ pōt p̄dere 2 liberare. Liberauit enī nos eo mō quo **Codrus** rex arbeniensū pplm suū. de quo narrat aug. xvij. de ciui. dei. c. xix. Qui cū regio sua 2 ciuitas ingēti bello hostium debellata esset. humani auxiliij diffidentia. ad horaculū appollonis cōfugit. ac p̄ legatos scatus est. quō tamḡue bellū dis cuti possit. Rñdit appollo in finē ei. fore si ipse hostium manu occubisset: qd̄ cum ad hostium castra venisset ordinauerūt q̄ nul lo mō igem arbeniū. occiderent. **Vidēs** igr̄ **Codrus**: quia ciuitas sua nullo mō pacem h̄re possit. nisi ipse hostili manu occuberet. Deposuit regis insignia. 2 habitū paupis induit. 2 castra hostium est ingressus vbi quē dā ad pugnā puocans interfectus occubuit sicq̄ patria liberauit. **Rex** est xps. q̄ est rex ec clesie militans aduersarij sunt ciuitates dyaboli. ex demonib⁹ 2 malis hoibus p̄grega te p̄pbatuz enī fuit. 2 a deo ordinatū. q̄ ec clesia 2 electi humani generis. aliter pacem h̄re nō poterāt. nisi rex eoz interficeret. **Doc** considerans rex dei filius. cum in forma dei esset exinanuit semetipsum formā serui ac cipiens. in similitudinē hoīm factus. iuēt vt homo factus obediens vsq̄ ad mortē ad p̄b̄t. ij. **Sc̄o** fuit prompt⁹ adiuuā dum. **Ipe** enī inuocantes exaudit petētib⁹ tribuit. querētib⁹ occurr̄. pulsantib⁹ agit **Job. xxx.** 2 si corruent ipse saluabit. S̄ cur incarnationem suam tantuz distulit. Rñdēf q̄ quando sapiens vult opari. non tantū q̄ rit modum p̄giuum s̄ etiam tempus deier̄

minatum 2 conueniens. Sic 2 dei filius distulit tempus incarnationis. 2 h̄ p̄pter tria **P**rimo propter desiderij incensione. Nam quantodiuus desideratum negatur. tanto amplius negate rei desiderium augmentat vñ bern. Dilatatio rei amate. est augmentatio desiderij. **D**eus veniens in carnem. tāū gr̄e vnicuiq̄ p̄tulit q̄ntū ip̄s d̄sideriū affectu cuilz dilatauit. **H**inc est q̄ felici symōi. ad ā p̄lexādū se totum vlnis suis dedit: cuius affect⁹ ad vidēdū ipsum in carne totus 2 magnus fuit. dicens toto cordis affectu: putas videbo oculos meis. putas durabo vsq̄ veniat. p̄ quē oculi cordis reuelabūt. **E**t quia ei⁹ desiderū fuit ad ei⁹ p̄niam corpālē: ido meruit eū āplecti dulciter vlnis suis. **H**ic cū p̄p̄be dñm venire p̄mittebant. 2 ip̄e venire differebat: erat ille querulose voces 2 plene murrere. **E**xpecta. reexpecta: modicū ibi. p̄ q̄s voces p̄p̄s i patēs in expectatōe suspē sus ip̄rogabat nūcijs. q. d. dicitis nobis mō veiet. expecta modicū. 2 uey expecta: 2 ad bu cū venit. **S**ic hūanū genus tā expromis siōib⁹ q̄ ex miseris afflictōnū. desiderabat eius p̄ntiā. dicens illud agger. ij. **V**eniet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. **S**c̄o de⁹ distulit venire p̄p̄t egrotantū multiplicatōz 2 q̄ tūc p̄p̄o fieret auxiliū q̄n magne eēnccū **U**n̄ aug. **T**ūc veni medic⁹. q̄n p̄. touū m̄m magus iacebat egrot⁹. **E**rat ei mltiudo maḡ egrotātū q̄ medicū possulabāt: nec fuit q̄s. q̄ n̄ saltē origiali egrotū die laboratz. **Q**uar sc̄is sim⁹ od̄ clamauit ad dñm di. **M**iserere mei de⁹ q̄m infirm⁹ suz 2 c̄. **I**tē biere. i vtero sc̄i ficat⁹. **S**ana me dñe 2 saluabor. saluū me fac 2 saluz ero. b̄re. iij. **T**ertio de⁹ venit di⁹ statit. p̄pter p̄p̄baz 2 figuraz p̄pletōz. **H**ē. v̄l q̄ oēs figur 2 p̄p̄hie p̄terisset. vñ dñs oze. ij. **D**ic̄ dies mltos expectab̄ me. **E**t sap. xvij. **S**ū mediū silētiū tenerēt oia 2 nox i suo cursu iter mediū pageret: omps fmo tu⁹ dñe ex iltēs d̄ celo a regalib⁹ sedeb⁹ venit. vñ bern̄ tā n̄ toppebat āgel⁹ n̄ loq̄bat p̄p̄ba **C**essabāt oia filij isrl̄ sine rege 2 sine p̄cipe 2 sine vñ etōe. tūc fil⁹ dixit **E**cce venio iū p̄uē erat silētiū. ad vñ⁹ hoīs edictū describeret vñ uersus orbis. **E**t h̄ ē qd̄ ait ap̄ls. **Q**ū venit plenitudo ip̄is. misit deus filū suū in terris **D**⁹ **T**ertio fuit clemens ad indulgēdū **N**ō enī vult mori peccatorē. sed conuerti. n̄ perire: s̄ ad agnitōnē v̄tatis. venie. **Job. iij.**

Non enim misit deus filium suum. ut iudicet mundum. sed ut mandet salutem per ipsum. Aug. in meditationibus suis dicit sic. Quid est ihesus nisi saluator: propter remissionem peccatorum: noli dominus noli sic attendere malum meum. ut obliuiscaris bonum tuum. O bone domine. si ego amisi vnum deum dare potes. tu non amissisti unde me saluare soles et potes hec ille. Sed queritur an ihesus per suam clementiam velit omnes saluare: et videtur quod sic ut dicit apostolus. Deus vult omnes homines saluos fieri. i. i. tim. ij. In oppositum math. xxv. Ibi dicitur supplicium eternum. Iusti autem in vitam eternam. Rndet nicolaus de lara di. quod illud dicitur apostoli potest impliciter exponi. Thomo videlicet sic distributio accommoda. ut sit sensus. deus vult omnes saluos fieri quod saluantur. Secundo ut sit distributio per generibus in singulis et non per singulis generibus. Sicut autem dicitur omne animal fuit in arca noe quod de omnibus generibus animalium fuerunt ibi aliquid in diuina: et sic deus de omnibus statibus hominum vult aliquos saluos fieri. Tercio ut dicitur illud intelligatur de voluntate singulorum et non beneplacitum: quod est effectus. Vel de voluntate dei antecedente. et non de voluntate persone. Et dicitur voluntas antecedens de qua quis vult aliquid absolute: personam autem: quia quis aliquid vult considerans circumstantias et particularibus. Primo modo vult indercuratus voluntate antecedente omnes cuius viuere in quantum sunt membra ciuitatis et hoc est bonum. Si autem consideret aliquis ut fur vel latro. sic eum non vult viuere. quod non est bonum. sed vult ipsum mori. eo quod turbat bonum persone. Et hoc modo deus vult omnes homines saluos fieri absolute. considerans autem particularibus secundum quos aliquid fuit in usu. et aliquid iusti: sic vult secundum ordinem sue iusticie aliquos saluos fieri. et aliquos non. ¶ Sed queritur an plures sint saluandi quod damnandi: et videtur quod plures sint saluandi. quod cum deus sit prior ad miserandum quod ad damnandum. plures saluabit quod damnabit. Confirmatur. quod alias non tam magna multitudo hominum. tam iudeorum quam gentium creasset ad damnationem. Item cum merum christum in finis mundis sufficeret: octose certe stare. si per paucos valeret: et ideo videtur quod plures saluentur per clementiam dei quod darentur per iusticiam. ¶ In oppositum est assertio euangelica math. xxij. Multi sunt vocati. pauci vero electi. Et beatus augustinus. de ciuitate dei. c. lxxi. dicit quod plures erunt in penis quod in gloria. Sed quis pauci di-

caure electi respectiue ad damnatos multi sunt: quod secundum venerabilem auctorem. li. ij. Cur deus bono maior est numerus hominum qui fuerunt mortui in ante christum. et qui tempore mortis sue vivebant. quod post. Et fran. de maronis dicit super magnum. Quod tot erant: boies electi. quot angeli boni steterunt. Et certum est quod illi sunt quasi infiniti. Ratio autem tunc quare multi saluentur est. ut dicit bonauentura. quod actus dei et operantes per personam vitam habent principaliter misericordia amplexa. et tunc iusticia. Et quod secundum scripturam. In quocumque hora peccator ingemuerit saluus erit. Voluit etiam multi doctores quod deus multis generibus virtutes exercetibus. hanc faciat gratiam: ut vnum gemum emit latet. et malorum actuum recognoscat et quod sic eorum extremam penam accipiet. Sed nullum mouere debet. quod plures sint damnandi. cum etiam inueniamus omnia preciosa numero esse pauciora quod vilia plus enim de plumbum habetur quod de auro vel argenteo: et plures silices quam margaritas.

Secunda pars in

quod ostendit quod christus expulsi et expellit iniusta negocia. Nam quoniam ihesus ut presuevit. primo templum irauit. videtur ibi negocia in conuenientia et diuinum cultum perturbantia actores eorum eiecit. scilicet ementes et vendentes et mensas subuertit. Quia secundum hieronimum. sacerdotes ex auaricia stauerunt. quod animalia per sacrificio apta populo ibi venderentur non habentibus. ut sic verum pro oblationibus reciperent. Et quia multi non habebant unde emerent. posuerunt nummulanos. ne populus propter defectum monete posset se excusare. quos omnes eiecit de templo dicens. Scripsit est quia domus dei. Moraliter est notandum. quod sicut patet dicit in predicamentis. quod contraria se mutuo expellunt. nec compatuntur se mutuo. sicut videmus in nigro et albo: vnum enim et idem secundum idem. non potest esse album et nigrum. frigidum et calidum. bonum et malum in ullo eodem loco. possunt simul esse. unde de pe. di. ij. fici: Sicut dies et nox nascuntur nequeunt sic iusticia et iniquitas. peccata et bona opera christi et dyabolus. sic in ecclesia sanguine christi dedicata ad cultum et honorem eius ad bona opera. non compatitur se cum peccatis nec aliquam iniquitatem et dolositates. In signum huius christus iniquos et dolosos eiecit. negociatores de ecclesia. ostendendo omnes tales expellendos esse a comunione fidelium quia ut dicit Chrysostomus. lxxxvij. d. c. eij dicens.

V Creator nūq̄ pōt placere deo. Cui
us rō est. qz vt cōter dolosi sunt in negocijs
Species diuersas cōmiscendo.

Pondera 2 mensuras vanando.

Effectus 2 rez fracturas celando.

Nam p̄rio negotio mercatorū reddit dolo
sa 2 iniusta. si spēs diuerse cōmiscēt eiusde
coloris vel spēs. non in eiusde valoris vel
conditionis. Sic cōtingit qñ p̄pter multitudi
nē croco abūgit aliqd̄ eiusde coloris. v̄l vi
no puro aq̄ vel aliud. rōe in talis admixtōis
valor eius minorat. 2 vt p̄fectū v̄dit qd̄ ē
dolosum 2 iniustū. 2 ab ecclia p̄bendūz
2 puniendū. ysa. i. Argentū tuū verūm est
in scoriā. vinū tuū mixtū aq̄. Quare sequit̄
pena illoz. d. Ent op̄ v̄im q̄si scilla. 2 suc
cendē v̄nūq̄ sil. s. mixtū 2 imixtū. bonū 2
malū. 2 nō erit q̄ extinguit. **A**ge cōmpato
ria tales falsidici 2 deceptores acriter puni
endi sunt. 2 non solū p̄mixtione falsa spēs
sed cōmonetaz falsos 2 l̄raz principū. de
q̄b̄ b̄r. ff. ad legē corneliā de falsis. 2 c̄. d̄
cumie falsi. ad audiētā. **S**ed q̄ruur
v̄nū venditio reddat iniusta 2 illicita p̄pter
talem defectū rei. vel p̄pter latētē bonitatez
Dico sm̄ be. tbo. Aut venditor hūc defectū
cognoscat. aut nō. Si cognoscat defectū i re
quā vendit. siue sit sm̄ spēm. siue valorē
fraudē 2 mitti in venditōe. 2 reddit illicita
2 tenetur ad restituēdes. Si v̄o co ignoran
te aliq̄s predictoz defectū in re vendita fu
erit. s. q̄ aliez spēs cōmiscuerit. vel vinū per
mutauerit auz vel argentū. vel l̄ras falsifica
uerit. a quo ipse p̄ bono accepit. v̄ditōr qui
dē nō peccat. qz facit iniustū materialiter. n̄
in eius opatio est iniusta: tenet̄ tñ cū ad ei
noticiā p̄uenit damnū recēp̄sare emptori.
Et qd̄ dictū de venditore. cō intelligendūz
est ex pte emptoris. Contingit ei qñz vendi
torē credere. rē suā min⁹ preciosam esse qñ
tū ad spēm q̄ est. Sicut si aliq̄s vendat auz
loco auricā. emptor si illud cognoscat in
iuste emit 2 ad restitutionem tenet̄. Et eadē
ratio est de qualitate 2 quantitate. Ex his
p̄tz q̄ illicitum est vendere aurum 2 argētū
ab alchimistis faciū. p̄ vero auro vel argēto
quia nō est adeo purum 2 viuotum vt v̄cz
aurum. nec h̄z eadē p̄prietates. Si aut̄ per
alchimiam fieret v̄cu aurum. non esset illicit
tum illud vendere p̄ vero. quia nihil probi
bet̄ancm̄ v̄u aliquibus naturalibus causis

ad producendum naturales 2 veros effectus
sicut aug. dicit de m. iij. **P**atet etiaz
illicitum esse. vinū cōmiscere mele vel sinā
pio propter dulcedinē. vt eo canus vendat
vel cinere clauilato. propter fortitudinē vel
saporez. quia quibusdam hominibus sunt
nocua. Est enim cinis clauilatus corrosiu⁹
viscēz. mel in flatuum. 2 sinapium genera
tuum pt̄sis. Patet dolosum esse de mane
vinum bonum propinare ad allicendū po
pulum 2 allecum esse aliud vas de debili
ou vno fundere circa vespas. Patet etiaz
dolosum esse p̄ctes ad cellarium reponere.
vt postq̄ humiditatem 2 ponderositatem ac
quisierint. can⁹ vendant 2 c̄. vnde narrat Be
da li. iij. c. xvij. i. gestis angeloz. d̄ forfco
ep̄o sacro. Cū ei ille a corpe fuisset rapt⁹: me
ruit angeloz aspectus inueni 2 tunc iustus
est ab angelo in mōm videre. Quod cum fe
cisset vidit vallē tenebrosam i ymo positā
habentem tres ignes grandes accendentes
vallē. Et cūz angelum inuenogasset quid
esset. respondit di. Tres ignes. sunt tria inq̄
2 dolosa. que negociatores habent. accen
dentes totum mundū 2 consumentes. **P**ri
mus ignis est mendacium 2 perurium. 2
frequentē committitur in venditione 2 ep̄
tione. Secundus est auaricia 2 cupiditas v̄
dentium 2 etiam emētium. Tertium est ipi
etas fraudis 2 doli. **S**ecūdo nego
ciatio reddit dolosa 2 iniusta p̄pter defectūz
q̄ntitatis qd̄ per mensurā 2 pondus cognō
scatur vt si quis scienter vtatur defectuosa mē
sura vel pondere in vendendo. fraudem cō
mittit. 2 est illicita venditio. sicut contingit
iier picemas hospites 2 camifices 2 hmoi.
vnde deu. xxv. Non habebis in sacculo di
uersa pondera maius 2 minus. nec erit i do
mo tua modius maior 2 minor. qz abomi
nabit̄ dñs eū qui fecit bec. 2 leui. xix. p̄cepit
dñs di. Statera iusta 2 eq̄ sint pōdera. iust⁹
modi⁹. iustusq̄ sextari⁹. 2 puer. xx. Abomi
natio ap̄ dēū pōd⁹ 2 pōdus. 2 statera do
losa n̄ est bona. Sed q̄ritur an aliq̄ mēura
sit taxata vel pondus. Rñsio sm̄ san cū tbo.
Quod mensuras verum penalum necesse
est in diuersis locis diuersas. p̄pter diuersi
tatem copie 2 iopie rez: quia vbi res magne
abūdat. p̄sueuert̄ cē maiores mēsur 2 pōda
In vno in quoq̄ loco ad rectores ciuitatū
et p̄ntatū pertinet determinare: q̄ sint iuste

mēsure rez venaliuz. pēfatis cōditōnibus
locoz et rez. Et iō bas mēsuras vel ponde
ra publica auctoritate. vel cōsuetudine insti
tutas p̄terire n̄ licet. ¶ **T**ertio nego
ciano redditur dolosa 2 illicita. ex defectu q̄
litatis. puta si aliqd̄ aial ifimū vēdatur q̄ i
fanū. pannus defectuosus in colore vel p̄f
ctositate. p̄fecto. sicut cōiter faciunt hi q̄
fenestras claudunt ne pannus pateat emēti
vel equū claudicantē vel als defectuosum
vendit. p̄ vcloci et p̄fecto. De quibz ysa. v
¶ **U**e qui dicitur bonū malū. et malū bonum.
¶ **T**ullius. li. iij. c. xij. d̄ offi. q̄rit. an vir bo
nest? d̄beat patefacere vitia rez i vēditōe an
celare: Et inducit ibi snias p̄borū cōtrarias
aliud iquit videbat dyogeni babilonie ma
gno 2 graustoyco. aliud antipatro discipu
lo eius homi acutissimo. Antipatro oīa p̄
refacienda videbā. ur. cū homo hominibz
cōsulere debeat 2 seruire humane societati
et ea lege sit bō natus. vt vtilitas cuiuslibz
sit vtilitas cōis. Dyogeni vō videbat con
trariū nō oportere venditorē dicere vitia ni
si q̄ cōstruūtū sit iure civili: cetera sine insi
dijs agere. Que cū vendit: vcllet vēdere op
time. et vendo meū n̄ plus q̄ ceteri cui ergo i
una. ¶ **U**n dyogenes. qd̄ stultū q̄ vēditores
vicia rei quā vendit narrare: et q̄si p̄cō p̄ci
care. domū pestilētē vendo. Ad cōtrariū vō
arguit antipater q̄ nisi sic fecerit. iniuste 2 im
p̄be facit. vñ cōcludit tullius. q̄ i dubijs cau
tis ex alia p̄te defendit honestas. ex alia vti
litas. q. di. honeste ē narrare vitia rei vēden
de. vtile vero nō publicare. vñ sequit. b̄ ge
nus celādi quis nō videat: cere: nō appu.
nō simplici. n̄ ingenit. n̄ iusti. n̄ boni virt.
versum poti⁹ obscuri. astuti. fallacis. ealidi
bois ē. ¶ **E**t iroducit i cōplū cuiusdam fal
laci qui voluit vendere ortū suū q̄ cū ielli
geret q̄ quidā vellet emere ortū suū ad inbi
tandū: fecit venire piscatores i nauiculis tē
pe cene cū tubaz mulatūdie q̄ cū aliis mi
raret. m̄dit q̄ de illo loco erat siracusis q̄cqd̄
eliet piscū. qd̄ aliis audiēs. carius emit or
tulos et cū postera die nil tale videret ami
tati dixerit aliq. q̄ ibi p̄sueuerunt esse piscato
res 2 ita fuit ibi factus dolus. qz aliud fuit
actum et aliud simulatū. dolus autez legi
bus vindicatur.

Tertia pars in qua

xps docet malū relinquere 2 fugere. 2 ad bo
dū p̄gere in h̄ q̄ mutādo locum reliquit ma
los et pestiferos et ad bonos se trāstulit p̄e
dicando et docendo. 2c. ¶ **M**oraliter
est notādum. qz qz cōueriō maloz est peri
culosa. iō exempla xpi fugiēda. Nam sic mo
dicū fermentū magnā massā ificit 2 amari
cat. et modicū puandū totūz pomū. et dens
infim⁹ totū caput. Sic malus et pctōr ml
tos iustos cobitātes deprauat: quare puer.
d̄. Qui serpētē in sinu iuo nunt. patiet ab
co. 2. xxvij. q. 1. Sepe malozum consortia
enā bonos cōrumpunt. Docet ḡ sapiēs eccl̄.
vij. malū cē relinquēdū et fugiēdū di. Di
scede ab unquo et deficiēt mala abs te. Ne
igr̄ iusti ab iniustis ificiantur per coz cōfor
tū. trāstert eos dominus.

De rebellionē ad reconciliationē.

De dissolutione ad religionem.

De pegunatione ad quietatōz. ¶ **P**rimo exi
tes in itau peti. trāstert ad statū p̄nic et gr̄e:
Nam sic misericors rex exules et p̄fugos et p̄
scriptos i alienis regnis yagantes reuocat
gr̄ose. 2 ad pacis ecōsiliatōz admittit. ¶ **I**n
xps suos rebelles recedentes ab eo per pec
caū. exulētes i regno dyaboli i regione vni
bre mortis trāstert p̄ peitētā misericorditer
et gr̄ose in regnū itū et repatriare facit. De
illo exilio trāstert sicut petrus. paulus. mag
dalena. matheus. q̄re dicere p̄nt illud col. i
¶ **E**mpuit nos de potestate tenebray et nāstū
lit i regnū filij lūi. S̄do d̄ns trāstert iustos
et electos suos d̄ dissolutionē ad religioz. Nam
ozulatus cemens plārā delicatū fructus. pi
culus expositā boim vel bestiarū in campis
trāstert ad vindariuz suū bene munituz
vt ibi floreat et fructificet. Sic d̄ns noster vi
dens hominem aptum ad fructificandū i
ecclesia. qui stat in mundo: quasi in campis
non bene munitum ne excuciat vel infici
atur a bestijs infernalibus. vel prauis bo
mibus. vt gemmas boni propositi con
cipiat et fructus virtutum pateat: ordinat
ad ozum et ad statum sancie religionis. si
cut franciscum domitcum. clarā. v̄gi
dam 2c. ¶ **D**e hac translatione. di
cit psalmista. ¶ **U**ncam de egipto trāstulit
fuit id est de tenebris mudanis creasti gen
tes scilicet homines indispositos. et planta
fuit eaz. Et sign̄ter nōminat talez religioz

vineā. Vinea et mulū hz de humore. 2 iō
 apta est q̄ alibi possit trāsseri. qz vbi cūqz
 trāssata fuerit. pōt vtiliter radicari. Sic certe
 cansum ad h̄ q̄ mereātur boies ad nō pre-
 dicto mō trāsseri: necesse est q̄ more vinee
 humore gr̄e et deuotōis habeāt intenus 2
 voluntatez i fumo pposito radicēt. Istud in
 est cōtra multos. q̄ licz de seculo ad religio-
 nē corpuliter sint trāssati. nō dū in sunt i fir-
 mo et bono pposito radicati. Et hūc ē q̄ in
 religione nō pficiūt. s̄ pōt? deficiūt. Arbor
 em̄ de silua ad ortū trāssata: nūq̄ fructificat
 nec vegetat: nisi radix cū arborē trāsseratur.
 Nā si radix in silua remanet. trūcus vero ad
 ortū trāsseratur nō fructificat s̄ desiccā. Sic
 peul dubio nisi radix cordis sez ppria volū-
 tas trāssata fuerit et mutata de silua mūdi p
 cōtēptū totā l̄ eradica. n̄ potest pficere spi-
 ritualiter q̄uis localiter ad ortū religionis
 sit delata. Et ideo religiosi q̄ radicez cordis
 sui in seculo dimiserūt. p nimā dilectōez se-
 culi et nūcū corporis ad dīmū seruiciū trāssu-
 lerūt. nō fructificant: nec in viuibus pfici-
 unt. S̄z q̄rituran stat? religionis sit meli-
 or q̄ secularis: 2 videt q̄ secularis. qz status
 secularis. hz exercitia viuū: plura q̄ nō pōt
 h̄re religiosus. Nā diues i operibus miseri-
 cordie pōt mulū seminare. religiosus vō n̄.
 ideo 2c. An apls. ij. cor. ix. Qui pec semiat
 parce et metet: et q̄ seminat in benedictōib?
 de benedictōibus et metet. In oppositū est
 sanct? tbo. in secūda scde. q. clxxvi. et habe-
 tur etiā in decretis. xxxij. q. ij. admonere.
 Ad religionis ingressio excedit omne genus
 satisfactōis et p̄nic. iō dico q̄ status religio-
 nis ē melior. P̄tio ppter securitatē. qz sic se-
 curus et melius est esse in portu. q̄ in mari.
 ppter ifinita picula: sic melius est eē et secu-
 rius in religione q̄ i seculo. vbi multa sunt
 pericula. q̄ apo. anumerat. ij. cor. xi. Pericu-
 lus fluumū. periculis latronū 2c. P̄ Se-
 cundo ppter acceptatōez diuinā. Nā sic ille
 q̄ plura dona dat. magis acceptus est illo q̄
 m̄iora dat. Sic religiosus donās deo ex vo-
 to ppriā voluntatē potestare et actū: magis
 acceptus ē. q̄ ille q̄ solū acium deo tribuit.
 Tū an bel. in. li. de similitudinibus q̄ dat
 arborēz. fructū. et opus. pl? dat q̄ q̄ solū do-
 nat fructū et nō arborē. Tertio ppter maiorē
 p̄maratōez. qz per ingressū religionis p̄cēq̄
 quis remissionē oim peccōz. vtz p argumen-

tū i oppositū allegatū. Ad argumētū ddm.
 q̄ enā religiosus p eadem exercitia pietatis
 mereri pōt. sicut et secularis. donat rē et affectuz
 fecit. sicut et secularis. donat rē et affectuz
 qz deus cor iterogat. 2 nō manū. xliij. q. v
 si qd iuenisti. nec p̄siderat qd fiat s̄ quo aīo
 fiat. xv. q. vi. c. i. in fine. Tertio dñs trāssert
 iustos de hac pegrinatōe ad eternāz q̄etati-
 nē. Nā rex h̄ns suū fidelē vel prelat? p̄mo
 uet eū p̄ debitū fuitū. ad aliquā digni-
 tatē vel officiū p remuneratōe. vt vbi in iur-
 tufuūij et laboris quietem h̄at. Istio mō
 dñs nr̄ cos q̄ se in hac vita laborib? viuuo-
 sis occupāt: fideliter trāssert p̄ banc vitam
 ad magnā dignitatē 2 ad quietē regni cele-
 stis p̄ctūā. sic ezech. xliij. d̄ de enoch q̄ ad
 blabozauit vt deo placeret. et i paradisu trā-
 latus est. Q̄ S̄z queritur an de? sp̄ bo-
 minē sic suscipiat. et trāsserat de statu bui?
 vite ad aliam vitam in optimo statu vite sue
 Et videtur q̄ nō. quia optimus status ml-
 torum. est infantia in quo tamen non mo-
 nūtur. s̄ in senectute euz scruerunt in annis
 et peccatis. Pro cuius solutione est notan-
 dum. q̄ non esset conueniens quēlibet mo-
 ri in statu infantie. licet sit melior stat? mul-
 torum. et hoc propter tria. P̄tio quia sic per-
 ret multiplicatio hominum. cum omnes an-
 tempus pubertatis. et anteq̄ essent apti ad
 peccandum extinguerentur. nec p̄ p̄sequēs
 fieret multiplicatio hominum. nec restaura-
 tio angelice ruine. Secūdo libertas bonū-
 nis frustraretur. cum nunq̄ ad vsum bone
 mai violētia fieret. qui libero arbitrio ope-
 rando bene vsum ad senū. magnam potest
 mereri gloriā. quo tamē bono. moriendo
 in infantia priuaretur. ante vsum liberi arbi-
 trij. Ideo dicunt aliqui. q̄ deus hominem
 in optimo statu suscipiat per mortem. vnūz
 sic moriendo. alterum sic. vnūz vt coronetur
 alterum vt mitius puniatur. quod probant
 auctoritate ezech. di. Nolo mortem peccato-
 nis. s̄ vt magis cōuertatur et viuat. et alibi
 sap. v. Raptus est ne malicia mutaret intel-
 lectū eius. Nā libertas hominis est tā nobi-
 lis q̄ deus non vult hominem priuare di-
 gnitate libertatis: qui homo possit bene vl-
 male meritorie vel non operari. Cum q̄ de-
 qui presat vltimū finem hominis. bonum
 vel malū. ex propria nosira voluntate electuz

fm que fm sanctu tbo. boiem pdestinat aut
psat si in boie cognoscit aliqua bona scin-
tilla aie pposita. et firma. deus hanc suo te-
pore. sulphure pnie et igne caritatis accen-
dit. vt eu sicut laronē dextrū saltem in pun-
cio mortis possit saluare. qz fm sanctu tbo.
li. iij. p gētilis. c. ix. Malū n̄ cōsumit tantū
naturā bonay scintillay. qui ex eis fiat ma-
gnus ignis. Ad hoc em̄ de? sp̄ stat ad ostiū
cordis cū igne caritatis. et pulsat vt sibi ap-
periat: et scintilla accēdat. apo c. iij. Ego
sto ad ostiū et pulso 2c. Sic scintilla petri erat
in cēsa. qn̄ pi? negatōez xps cū respexit. nec
in apostasia eum moui pmissit. s̄ sulphure pe-
nitētie et igne caritatis in corde icensus. in?
statu meritoz vitam finiuit.

¶ Feria quarta post Inuocant.

Accesserunt ad
biefuz qdā de scrib et pbanseis
di. Magr volū? a te signū vide-
re. matb. xij. **R** Volens aliū itoricare
sub dulcedine aliqua cibi vl pot? imittit ve-
nenū mortis. qd est maus malū et pctm̄. q̄
si boiem gladio occideret. vñ. **C.** de malefi-
cijs. et mathematcis. l. i. plus est et atroci?
boiem veneno extinguere. q̄ ferro necare.
Nā pena eius si maior ē deptatō. si mior est
decapitatō. vel bestiaz subiectō. Sic dolo?
sus inimic? qui sub sp̄ pietatis et amicitie
querit bonū nocere peior ē q̄ apperta ma-
licia bonū nocz. De quo dicit pb̄us. ix. et bi?
Qui fingit se amicū et nō est: peior est eo q̄
fingit falsā monetā. bi sunt fm ps. Qui lo-
quuntur pacē cum pximo suo. mala autē i cor-
dibus eoz. Tales etiā fuerūt pbei. q̄ simu-
lata amicitia et pietate q̄rebant videre xpi si-
gna: vt saltē p eius opa eū criminaliter ac-
cusarent et caperent. q̄ suis verbis p̄dicere n̄
poterāt dicētes mgr̄ 2c. Querit an pbei xps
adolatorie laudādo peccauerint mortaliter
dicētes mgr̄ 2c. Ad qd̄ r̄idēdū. P̄uo vidē-
dū est an laudare boiem sit pctm̄. Scdo an
sit pctm̄ mortale. nā laudare boiem cōtigit
bene vel male. put debue circūstantie seruā-
tur vel p̄ter mutantur. Si em̄ aliquis velit
aliquē laudare: vt ex b̄ cōsoletur ne i tribu-
lacionibus deficiat. alijs circūstantijs debi-
te obseruatis. sic est virtus amicitie. Si etiā
aliquis velit aliquē laudare. in qb? n̄ ē lau-
dādus vt puta de pctō. sic adulteri. vel lu-

xuriosi se mutuo laudāt de magna potentia
coeūdi. vel multitudie muliez: sic ē magnū
pctm̄. de quo dī ps. Laudatur pctō: in de-
siderijs aie sue et iniqu? b̄ndicitur. Vel etiā
q̄ nō sunt recta vel certa. fm illud eccl̄i. xxvij.
An̄ sermonē ne laudes virū 2c. Eccl̄i. ix. ne
laudes virū in specie sua. Vel etiā si timeri
poterit. ne laude ad inanē gloriā puocetur
Eccl̄i. ix. ante mortem ne laudes boiem. qz
quo cūq; illorum modoz quis laudatur. est
adulatio et pctm̄. Scdo qn̄ laus illa contra-
riat caritati. qd̄ fieri pōt vno mō rōe materie
sic cum quis laudat pctm̄ alic? quē si lau-
dando fouet: b̄ contrariatur caritati et dile-
ctioni dei. contra cuius iusticiāz hō loquit̄
et dilectionē pximi quē in peccatum fouet.
vñ ysa. v. Ne q̄ dicatis bonum malum 2c.
Alio modo ratione intentionis. puta cū ali-
quis adulatur ad hoc alicui. vt fraudulan-
ter noceat ei corporaliter vel spiritualiter. si
cur pbei xpm. vt dicitur in euangelio. sic est
peccatum mortale. p̄uocetiorum. xxvij.
Meltora sunt vulnera diligētis. q̄ fraudu-
lētis oscula. Tertio per occasionem: sicut
euz laus adulatoris sit alteri occasio peccan-
di. et p̄ter adulatoris intentum. Et tunc
considerandum est vñ occasio sit data vel
accepta. vl̄ ql̄is ruina ex hac sequitur: scri-
bet venialis. mortalis et secundum hoc est
iudicandum. sicut et de scandalo. Si autēz
aliqs ex sola auiditate dele etādi aliquos vl̄
etiā ad euitādū aliqd̄ malū vel cōsequendum
aliqd̄ i necessitate: alicui adulatus fuerit: n̄
est p̄ caritatē. nec pctm̄ mortale. Iudei autē i
uidiosa itentōe xpm laudabant. iō mortali-
ter peccabant. **S** Querit itez. vñ q̄s. d.
aut faciēs p̄ p̄sciaz aut iusticiā aliqd̄ peccet
mortaliter. R̄ndit bonauē. li. ij. di. iij. q. iij.
d. Qd̄ cōscia dicitat aliqn̄ esse agēduz aliqd̄
qd̄ ē fm legē dei. et sic agendo hō cōformat
cōsciam suā volūtati diuie: et sic faciēdo nō
peccat. imo meret. Aliqn̄ dicitat faciēdū eē
illud qd̄ ē idifferēs ad bonū et ad malū. Et
tūc dicitat vel illud eē faciēdum vt bonū et
facit. et sic n̄ peccat stāte p̄scia tali. aut dicitat
aliquid qd̄ est p̄ legē dei. et sic n̄ ligat ad fa-
ciēdum vel non faciēdum. s̄ ipsam depo-
nere: et tunc quicquid agat mortaliter pec-
cat: siue conformando se. siue difformando
quia si agat quod dicitat peccat. quia facit
contra legem dei. si autem non agat. facit